

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/44/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124395423
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124395423.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobkyne Mgr. Q. W., nar. XX.X.XXXX, V. XX/XX, O. O., zastúpenej KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Union poisťovňa, a.s., Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 31 322 051, o zaplatenie 449,20 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 71Cb/137/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 71Cb/137/2024 je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

- Okresný súd Banská Bystrica dňa 4.11.2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným v upomínacom konaní bol zo strany žalobkyne podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“).
- Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tvrdením, že predmetom žaloby je spor, v ktorom na strane žalobkyne vystupuje poškodená (fyzická osoba) a na strane žalovaného vystupuje poisťovňa škodcu.
- Predkladajúci súd mal za to, že medzi žalobkyňou (fyzickou osobou) a žalovaným nie je žiadny obchodnoprávny vzťah založený zmluvou v zmysle Obchodného zákonníka. Uviedol, že žalobkyňa požaduje zaplatenie náhrady škody podľa ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu

spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej tiež „zákon o PZP“), v podobe nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla, a teda nejde o spor z obchodnoprávneho záväzkového vzťahu. Vzhľadom na uvedené preto Mestský súd Bratislava III nesúhlasil s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica, nakoľko žaloba nepredstavuje obchodnoprávny (prípadne iný) spor, na prejednanie ktorého by bol kauzálny príslušný, pretože žalobkyňa uplatňuje občianskoprávny nárok, vo vzťahu ku ktorému je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

4. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obojmu súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

10. Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

11. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

12. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

13. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

14. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho

obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

15. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 14 ods. 3 zák. o UK tento spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP) [m. m. 5Ndob/3/2023].

16. Upomínací súd postúpil spor na ďalšie konanie Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému, nakoľko mal za to, že ide o obchodnoprávny spor. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrhom na vydanie platobného rozkazu nebol uplatnený obchodnoprávny spor. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. V predmetnom spore sa žalobkyňa ako fyzická osoba nepodnikateľ (poškodená) domáha voči žalovanému, poisťovateľovi škodcu podľa zákona o PZP, nároku na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla poskytnutého počas opravy poistnou udalosťou poškodeného vozidla.

17. Najvyšší súd konštatuje, že požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv. Medzi žalobkyňou a žalovaným nie je právny vzťah, ktorý by bolo možné v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov považovať za obchodnoprávny. Náhradu škody si poškodená uplatňuje priamo voči poisťovateľovi a nie voči subjektu, ktorý jej spôsobil škodu. Skutočnosť, že žalobca môže svoj nárok na náhradu škody uplatniť priamo voči poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona o PZP.

18. Podľa najvyššieho súdu predmetný spor, v ktorom ide o spor o náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (v podobe nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), nespadá pod žiadny z prípadov, ktorý by zakladal kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III. Najvyšší súd má za to, že predmetný spor má charakter občianskoprávny a nie obchodnoprávny, a preto na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa § 22 CSP [tu podľa § 22 písm. a) CSP] a nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

19. V danom prípade bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, je teda zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým na návrh žalobkyne postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému, nebol správny.

20. V danom spore je tak na konanie príslušný všeobecný súd žalovaného. Preto za aplikácie § 13 a § 15 ods. 1 v spojení s § 12 ods. 2 CSP, príslušným súdom na konanie v spore je Mestský súd Bratislava IV.

21. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.